

*Załącznik do Uchwały Zarządu  
Banku Spółdzielczego w Pińczowie  
Nr 2/23/V/2023 z dnia 24.05.2023 r.*

*Załącznik do Uchwały Rady Nadzorczej  
Banku Spółdzielczego w Pińczowie  
Nr 10/2/V/2023 z dnia 25.05.2023 r.*

**Informacja o charakterze ilościowym i jakościowym  
dotycząca adekwatności kapitałowej  
Banku Spółdzielczego w Pińczowie  
oraz inne informacje  
podlegające ogłoszeniu  
według stanu na 31.12.2022 roku**

Pińczów, maj 2023 r.

|       |                                                                                                                                                                                                                  |    |
|-------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| I.    | Wprowadzenie.....                                                                                                                                                                                                | 3  |
| II.   | Podmioty objęte informacją.....                                                                                                                                                                                  | 3  |
| III.  | Tabela EU KM1 - Najważniejsze wskaźniki.....                                                                                                                                                                     | 6  |
| IV.   | Cele i strategię zarządzania rodzajami ryzyka uznanymi przez Bank<br>Spółdzielczy w Pińczowie za istotne.....                                                                                                    | 8  |
| V.    | Ujawnienia informacji dotyczących ryzyka operacyjnego – zgodnie z<br>Rekomendacją M KNF.....                                                                                                                     | 22 |
| VI.   | Ujawnienie informacji dotyczące ryzyka płynności – zgodnie z<br>Rekomendacją P KNF.....                                                                                                                          | 24 |
|       | 1. Organizacja procesu zarządzania ryzykiem płynności .....                                                                                                                                                      | 24 |
|       | 2. Aspekty ryzyka płynności, na które narażony jest Bank.....                                                                                                                                                    | 24 |
|       | 3. Sposób pozyskiwania finansowania działalności oraz dywersyfikacji źródeł<br>finansowania.....                                                                                                                 | 25 |
|       | 4. Zasady funkcjonowania w ramach Zrzeszenia i Systemu Ochrony<br>Zrzeszenia BPS.....                                                                                                                            | 26 |
|       | 5. Rozmiar i skład nadwyżki płynności.....                                                                                                                                                                       | 28 |
|       | 6. Podstawowe wskaźniki określające pozycję płynnościową.....                                                                                                                                                    | 29 |
|       | 7. Techniki ograniczenia ryzyka płynności.....                                                                                                                                                                   | 30 |
|       | 8. Podstawowe pojęcia stosowane w procesie pomiaru pozycji<br>płynnościowych .....                                                                                                                               | 31 |
|       | 9. Testy warunków skrajnych i plany awaryjne.....                                                                                                                                                                | 31 |
|       | 10. Częstotliwość i rodzaj sprawozdawczości w zakresie ryzyka płynności.....                                                                                                                                     | 32 |
|       | 11. Polityka utrzymywania rezerw płynności .....                                                                                                                                                                 | 32 |
| VII.  | Ujawnienie informacji na podstawie Rekomendacji Z KNF.....                                                                                                                                                       | 33 |
|       | 1. Zarządzanie konfliktami interesów .....                                                                                                                                                                       | 34 |
|       | 2. Maksymalny stosunek średniego całkowitego wynagrodzenia brutto<br>Członków Zarządu w okresie rocznym do średniego całkowitego<br>wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników Banku w okresie<br>rocznym..... | 35 |
| VIII. | Opis systemu kontroli wewnętrznej.....                                                                                                                                                                           | 35 |
| IX.   | Informacja o powołaniu komitetu do spraw wynagrodzeń.....                                                                                                                                                        | 36 |

## I. Wprowadzenie

Niniejszy dokument stanowi wykonanie postanowień Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zwanym dalej „Rozporządzeniem CRR” oraz Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/876 z dnia 20 maja 2019 roku zmieniającym Rozporządzenie CRR, z uwzględnieniem aktów wykonawczych do Rozporządzenia CRR, a także Rekomendacji wydanych przez Komisję Nadzoru Finansowego, zwaną dalej „KNF”.

Wymogi dotyczące ujawniania informacji na mocy Części Ósmej Rozporządzenia CRR określone zostały w art. 431 - 455 Rozporządzenia CRR. Bank będąc **małą i niezłożoną instytucją nienotowaną** ujawnia w niniejszym dokumencie, zgodnie z odstępstwem wynikającym z art. 433b ust. 2 Rozporządzenia CRR, informacje dotyczące najważniejszych wskaźników, o których mowa w art. 447 Rozporządzenia CRR. Ustalając zakres informacji podlegających ujawnieniu Bank nie skorzystał z możliwości pominięcia informacji nieistotnych, zastrzeżonych lub poufnych, o której mowa w art. 432 Rozporządzenia CRR.

Niniejszy dokument został opracowany zgodnie z „Polityką informacyjną Banku Spółdzielczego w Pińczowie”, wprowadzoną przez Zarząd Banku i zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą Banku.

## II. Podmioty objęte informacją

1. Niniejsza informacja z zakresu profilu ryzyka i poziomu kapitału dotyczy Banku Spółdzielczego w Pińczowie z siedzibą w Pińczowie, ul. Plac Wolności 21, 28-400 Pińczów, zwany dalej „Bankiem”, wpisany jest do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy w Kielcach, X Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS0000136281. Bankowi nadano numer statystyczny REGON 000498023 oraz numer identyfikacji podatkowej (NIP) 662-005-02-19.
2. Zgodnie z art. 19 Rozporządzenia 2021/637 Bank informuje, że:
  - 1) pełna nazwa Banku to: **Bank Spółdzielczy w Pińczowie**,
  - 2) kod LEI Banku to: 259400NP6Z5SLKU8LP74,

- 3) informacje zawarte w Informacji zostały przygotowane na podstawie danych obejmujących okres 12 miesięcy, zakończony 31 grudnia 2022 r., zgodnie z przepisami obowiązującymi na 31 grudnia 2022 r.,
  - 4) o ile nie zaznaczono inaczej, ilościowe dane pieniężne ujawnione w niniejszej Informacji prezentowane są w PLN z dokładnością odpowiadającą tysiącom, a dane ilościowe ujawnione w formie odsetka wyrażone zostały zgodnie z jednostką, z zastosowaniem minimalnej dokładności odpowiadającej czwartemu miejscu po przecinku,
  - 5) Bank stosuje Polskie Standardy Rachunkowości,
  - 6) Bank nie posiada jednostek zależnych i nie podlega konsolidacji dla celów księgowych ani konsolidacji ostrożnościowej – mając powyższe na uwadze dane zawarte w niniejszej Informacji sporządzone są na podstawie danych jednostkowych.
3. Bank zrzeszony jest w Banku Polskiej Spółdzielczości S.A. oraz od 2015 roku jest Uczestnikiem Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.
  4. Bank jest uczestnikiem Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS, którego głównym celem jest zapewnienie płynności i wypłacalności. Funkcjonowanie w ramach Systemu stanowi dodatkowy element zabezpieczenia płynności i możliwości pozyskania środków pomocowych w sytuacjach zagrożenia płynności lub wypłacalności, jak również obowiązki, do których należy m. in. Stosowanie systemu ustalonych limitów oraz poddawanie się działaniom prewencyjnym podejmowanym przez jednostkę zarządzającą Systemem.
  5. Bank Spółdzielczy w Pińczowie nie prowadzi działalności poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Zgodnie z § 2 ust. 2 Statutu Bank działa na terenie powiatu pińczowskiego oraz na terenie powiatów sąsiednich tj.: buskiego, jędrzejowskiego, kazimierskiego, kieleckiego – województwa świętokrzyskiego.
  6. W 2022 roku Bank prowadził działalność w ramach struktury organizacyjnej:
    - 1) Centrala w Pińczowie ul. Plac Wolności 21, 28-400 Pińczów;
    - 2) Oddział w Kijach, ul. Szkolna 19, 28-404 Kije;
    - 3) Oddział w Złotej, ul. Sienkiewicza 77, 28-425 Złota;
    - 4) Filia w Michałowie, Michałów 115, 28-411 Michałów;

7. Na dzień 31.12.2022 r. Bank posiadał zaangażowanie kapitałowe w następujących podmiotach (których sprawozdania nie podlegają konsolidacji ze sprawozdaniem Banku):

| Nazwa podmiotu                              | Kwota zaangażowania w tys. zł | Przedmiot działalności                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Zaangażowanie kapitałowe pomniejsza/nie pomniejsza fundusze własne Banku |
|---------------------------------------------|-------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------|
| Bank BPS S.A.                               | 1 063                         | Wykonywanie czynności bankowych m.in.: prowadzenie rachunków bankowych, przyjmowanie depozytów, udzielanie kredytów i pożyczek oraz gwarancji bankowych                                                                                                                                                                                                                                            | Nie pomniejsza funduszy własnych                                         |
| Spółdzielnia Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS | 5                             | Realizowanie zadań wynikających z funkcji jednostki zarządzającej Systemem Ochrony Zrzeszenia BPS m.in.: monitorowanie, szacowanie i kontrolowanie ryzyka działalności Członków Spółdzielni, realizowanie audytu wewnętrznego wobec nich, prowadzenie działań restrukturyzacyjnych i prewencyjnych, stosowanie określonych przepisami środków oddziaływania, udzielanie pomocy finansowej Członkom | Nie pomniejsza funduszy własnych                                         |

8. Według stanu na 31.12.2022 r. stopa zwrotu z aktywów Banku Spółdzielczego w Pińczowie obliczona jako iloraz zysku netto i sumy bilansowej wyniosła 1,48%.

### III. Tabela EU KM1 - Najważniejsze wskaźniki

Bank, będąc małą i niezłożoną instytucją nienotowaną, ujawnia informacje obejmujące najważniejsze wskaźniki, zgodnie z art. 447 Rozporządzenia CRR:

|        |                                                                                                                                                                        | 31.12.2022 | 31.12.2021 |
|--------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|------------|
|        | <b>Dostępne fundusze własne (kwoty)</b>                                                                                                                                |            |            |
| 1      | Kapitał podstawowy Tier 1                                                                                                                                              | 13 578     | 13 069     |
| 2      | Kapitał Tier 1                                                                                                                                                         | 13 578     | 13 069     |
| 3      | Łączny kapitał                                                                                                                                                         | 13 578     | 13 069     |
|        | <b>Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem</b>                                                                                                                              |            |            |
| 4      | Łączna kwota ekspozycji na ryzyko                                                                                                                                      | 31 158     | 32 530     |
|        | <b>Współczynniki kapitałowe (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)</b>                                                                                       |            |            |
| 5      | Współczynnik kapitału podstawowego Tier 1 (%)                                                                                                                          | 43,58%     | 40,18%     |
| 6      | Współczynnik kapitału Tier 1 (%)                                                                                                                                       | 43,58%     | 40,18%     |
| 7      | Łączny współczynnik kapitałowy (%)                                                                                                                                     | 43,58%     | 40,18%     |
|        | <b>Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka innego niż ryzyko nadmiernej dźwigni (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)</b> |            |            |
| EU-7a  | Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka innego niż ryzyko nadmiernej dźwigni (%)                                                     | 0,00%      | 0,00%      |
| EU-7b  | W tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier 1 (punkty procentowe)                                                                                                        | 0,00%      | 0,00%      |
| EU-7c  | W tym: obejmujące kapitał Tier 1 (punkty procentowe)                                                                                                                   | 0,00%      | 0,00%      |
| EU-7d  | Łączne wymogi w zakresie funduszy własnych SREP (%)                                                                                                                    | 8,00%      | 8,00%      |
|        | <b>Wymóg połączonego bufora i łączne wymogi kapitałowe (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)</b>                                                            |            |            |
| 8      | Bufor zabezpieczający (%)                                                                                                                                              | 2,50%      | 2,50%      |
| EU-8a  | Bufor zabezpieczający wynikający z ryzyka makroostrożnościowego lub ryzyka systemowego zidentyfikowanego na poziomie państwa członkowskiego (%)                        | 0,00%      | 0,00%      |
| 9      | Specyficzny dla instytucji bufor antycykliczny (%)                                                                                                                     | 0,00%      | 0,00%      |
| EU-9a  | Bufor ryzyka systemowego (%)                                                                                                                                           | 0,00%      | 0,00%      |
| 10     | Bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym (%)                                                                                                                 | 0,00%      | 0,00%      |
| EU-10a | Bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym (%)                                                                                                                     | 0,00%      | 0,00%      |
| 11     | Wymóg połączonego bufora (%)                                                                                                                                           | 2,50%      | 2,50%      |

|        |                                                                                                                                                           |         |         |
|--------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|---------|
| EU-11a | Łączne wymogi kapitałowe (%)                                                                                                                              | 10,50%  | 10,50%  |
| 12     | Kapitał podstawowy Tier 1 dostępny po spełnieniu łącznych wymogów w zakresie funduszy własnych SREP (%)                                                   | 35,58%  | 32,18%  |
|        | <b>Wskaźnik dźwigni</b>                                                                                                                                   |         |         |
| 13     | Miara ekspozycji całkowitej                                                                                                                               | 99 240  | 161 046 |
| 14     | Wskaźnik dźwigni (%)                                                                                                                                      | 13,68%  | 8,12%   |
|        | <b>Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (jako odsetek miary ekspozycji całkowitej)</b> |         |         |
| EU-14a | Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (%)                                               | 0,00%   | 0,00%   |
| EU-14b | W tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier 1 (punkty procentowe)                                                                                           | 0,00%   | 0,00%   |
| EU-14c | Łączne wymogi w zakresie wskaźnika dźwigni SREP (%)                                                                                                       | 3,00%   | 3,00%   |
|        | <b>Bufor wskaźnika dźwigni i łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (jako odsetek miary ekspozycji całkowitej)</b>                                     |         |         |
| EU-14d | Wymóg w zakresie bufora wskaźnika dźwigni (%)                                                                                                             | 0,00%   | 0,00%   |
| EU-14e | Łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (%)                                                                                                             | 3,00%   | 3,00%   |
|        | <b>Wskaźnik pokrycia wypływów netto</b>                                                                                                                   |         |         |
| 15     | Aktywa płynne wysokiej jakości (HQLA) ogółem (wartość ważona - średnia)                                                                                   | 70 564  | 45 005  |
| EU-16a | Wypływy środków pieniężnych - Całkowita wartość ważona                                                                                                    | 24 584  | 18 987  |
| EU-16b | Wpływy środków pieniężnych - Całkowita wartość ważona                                                                                                     | 10 831  | 12 950  |
| 16     | Wypływ środków pieniężnych netto ogółem (wartość skorygowana)                                                                                             | 13 752  | 6 051   |
| 17     | Wskaźnik pokrycia wypływów netto (%)                                                                                                                      | 513,12% | 703,00% |
|        | <b>Wskaźnik stabilnego finansowania netto</b>                                                                                                             |         |         |
| 18     | Dostępne stabilne finansowanie ogółem                                                                                                                     | 132 486 | 132 870 |
| 19     | Wymagane stabilne finansowanie ogółem                                                                                                                     | 66 978  | 66 157  |
| 20     | Wskaźnik stabilnego finansowania netto (%)                                                                                                                | 197,81% | 200,85% |

Na dzień 31.12.2022 r. Bank spełniał wszystkie wymogi kapitałowe oraz płynnościowe. Bank posiadał fundusze własne na poziomie 13 578 tys. zł. W porównaniu z rokiem poprzednim nastąpił ich wzrost o 509 tys. zł w wyniku podziału nadwyżki bilansowej za rok 2021.

Łączna kwota ekspozycji na ryzyko wyniosła 31 158 tys. zł i w porównaniu z 2021 rokiem spadła o 1372 tys. zł co spowodowane było głównie spadkiem obligi kredytowego r/r o 3 559 tys. zł.

Bank na dzień 31.12.2022 r. posiadał łączny współczynnik kapitałowy na poziomie 43,58%, przy minimalnym wymaganym poziomie 10,50%. Oznacza to, iż występowała nadwyżka kapitałów własnych ponad wymogi regulacyjne. Wysokość współczynnika kapitałowego jest na bezpiecznym poziomie, zapewniającym dalszy rozwój Banku.

Wskaźnik dźwigni na dzień analizy ukształtował się na poziomie 13,68 %, co oznacza, że spełniał minimalny poziom 3,00%.

Wskaźnik pokrycia wypływów netto ukształtował się na poziomie 513,12% (wymóg minimalny wskaźnika to 100%), co oznacza, że występujące aktywa płynne wraz z wpływami w pełni zabezpieczają zakładany bufor płynności.

Wskaźnik stabilnego finansowania netto ukształtował się na poziomie 197,81% (wymóg minimalny to 100%), co oznacza, że Bank ma zapewnione stabilne finansowanie.

#### IV. Cele i strategię zarządzania rodzajami ryzyka uznanymi przez Bank Spółdzielczy w Pińczowie za istotne

Każda aktywność podejmowana przez Bank Spółdzielczy w Pińczowie, zwany dalej Bankiem związana jest z ryzykiem, wynikającym między innymi ze zmian w otoczeniu regulacyjnym, gospodarczym, demograficznym, politycznym itp. Ostrożnościowe podejmowanie ryzyka, oznacza utrzymywanie racjonalnej równowagi pomiędzy prowadzeniem działalności przychodowej i kontrolowaniem ryzyka.

Z uwagi na charakter i zakres prowadzonej działalności, najbardziej znaczącym rodzajem ryzyka występującym w Banku Spółdzielczym w Pińczowie jest **ryzyko kredytowe** w tym ryzyko koncentracji, ryzyko ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie oraz detalicznych ekspozycji kredytowych.

Jednocześnie w Banku występują inne istotne ryzyka, które Bank identyfikuje w procesie przeglądu zarządczego szacowania kapitału wewnętrznego (ICAAP):

- ryzyko płynności i finansowania,
- ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej,
- ryzyko operacyjne,
- ryzyko braku zgodności,
- ryzyko wyniku finansowego (biznesowe),
- ryzyko kapitałowe,
- ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej,
- ryzyko utraty reputacji



Podstawowe zasady zarządzania poszczególnymi ryzykami reguluje zatwierdzona przez Radę Nadzorczą Banku Strategia działania Banku (...) oraz Strategia zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka (...), a także zatwierdzone przez Zarząd Banku polityki, instrukcje i regulaminy obejmujące obszary ryzyka, które Bank uznał za istotne.

Proces zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka obejmuje:

1. Gromadzenie informacji dotyczących ryzyka,
2. Pomiar i monitorowanie poziomu ryzyka,
3. Ograniczanie ryzyka, powstającego w działalności Banku do akceptowanego poziomu,
4. Podejmowanie działań zmierzających do ograniczenia liczby i skali występujących zagrożeń,
5. Ograniczanie /eliminowanie negatywnych skutków ryzyka,
6. Raportowanie w sprawie ryzyka.

Cele strategiczne w zakresie zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka Bank zawarł w opracowanej przez Zarząd i przyjętej przez Radę Nadzorczą Strategii zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.

### **Ryzyko kredytowe:**

**Celem strategicznym w zakresie działalności kredytowej jest budowa odpowiedniego do posiadanych funduszy własnych bezpiecznego portfela kredytowego oraz portfela inwestycji finansowych, zapewniającego odpowiedni poziom dochodowości.**

Bank definiuje ryzyko kredytowe jako ryzyko potencjalnej straty z tytułu niewykonania zobowiązania w określonym w umowie terminie przez klienta lub kontrahenta.

Bank określa proces udzielania ekspozycji kredytowych z uwzględnieniem:

1. norm nadzorczych wydanych przez Komisję Nadzoru Finansowego:
  - 1) Rekomendacja S – dotycząca dobrych praktyk w zakresie zarządzania ekspozycjami kredytowymi zabezpieczonymi hipotecznie, wskaźnik DS*TI* dla kredytów detalicznych zabezpieczonych hipotecznie;
  - 2) Rekomendacja T – dotycząca dobrych praktyk w zakresie zarządzania ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych, wskaźnik D*TI* dla kredytów detalicznych niezabezpieczonych hipotecznie;
  - 3) Rekomendacja C – dotycząca zarządzania ryzykiem koncentracji;
2. przepisów prawa :
  - 1) Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe wraz z późn. zm.
  - 2) Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2008 roku w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków wraz ze zmianami,
  - 3) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (CRR) wraz z późn. zm. (Rozporządzenie CRR);

4) Wytyczne EBA/GL/2020/06 z dnia 29 maja 2020 r., dotyczące udzielania i monitorowania kredytów w obowiązujących w Banku regulacjach wewnętrznych oraz zgodnie z postanowieniami przyjętych „Zasad zarządzania ryzykiem kredytowym w Systemie Ochrony Zrzeszenia BPS”.

Ryzyko kredytowe w Banku należy rozpatrywać w dwóch aspektach:

- a) ryzyka pojedynczej transakcji kredytowej
- b) ryzyka łącznego portfela kredytowego.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym pojedynczej transakcji kredytowej realizowane jest poprzez określenie i przestrzeganie standardów kredytowych zawartych w obowiązujących w Banku: procedurach, instrukcjach, regulaminach, metodykach oceny zdolności kredytowej oraz mechanizmach kontroli wewnętrznej.

- 1) procedury dotyczące poszczególnych produktów kredytowych, które są przeznaczone dla pracowników kredytowych Banku i zawierają opis postępowania z wnioskiem kredytowym oraz określają wzorcowe wnioski, umowy, inne załączniki, a także zawierają spis dokumentacji niezbędnej do oceny wniosku o dany produkt kredytowy;
- 2) regulaminy dotyczące poszczególnych produktów kredytowych, które są przeznaczone dla klientów i określają podstawowe warunki kredytowania;
- 3) zasady oceny zdolności kredytowej.

W ramach procesu zarządzania ryzykiem kredytowym w ujęciu portfelowym Bank podejmuje, w szczególności następujące działania (według wyznaczonego celu strategicznego oraz sposobu ich realizacji z dostosowaniem ich do własnej specyfiki działania oraz profilu ryzyka):

- 1) opracowuje politykę zarządzania ryzykiem kredytowym Banku;
- 2) wyznacza apetyt na ryzyko kredytowe z wykorzystaniem odpowiednich wskaźników ryzyka kredytowego oraz określa na tej podstawie limity koncentracji, w tym limity strategiczne i limity wewnętrzne;

Bank dąży do ograniczania ryzyka kredytowego oraz ryzyka koncentracji wyznaczając limity rozwoju akcji kredytowej, w odniesieniu do branż, zabezpieczeń, segmentów klientów, produktów, rodzaju zabezpieczenia z uwzględnieniem ryzyka ESG.

Działalność kredytową Banku cechuje dążenie do zachowania równowagi pomiędzy dochodowością a bezpieczeństwem. Równowaga ta jest możliwa dzięki podejmowaniu przez Bank odpowiednich działań zabezpieczających przed skutkami ryzyka.

Z uwagi na specyfikę inwestycji finansowe Banku cechuje wysokie bezpieczeństwo. Bank dywersyfikuje portfel inwestycji, przyjmując zasadę że ponad 80% inwestycji to inwestycje w instrumenty nie podlegające pod zapisy Rekomendacji B Komisji Nadzoru Finansowego, to jest inwestycje w instrumenty kapitałowe Banku Zrzeszającego, lokaty w tym Banku oraz papiery wartościowe Skarbu Państwa i Narodowego Banku Polskiego.

Bank oferuje klientom detalicznym ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipotecznie (EKZH) oprocentowane zmienną, stałą oraz okresowo (na minimum 5 lat) stałą stopą procentową.

Pomiar ryzyka kredytowego na poziomie pojedynczej transakcji dokonywany jest na etapie udzielania i zmiany warunków udzielonych ekspozycji kredytowych oraz na etapie monitoringu i klasyfikacji zaangażowania kredytowego.

Podstawowa analiza ryzyka kredytowego jest przeprowadzana co najmniej raz w miesiącu, po zakończeniu miesiąca wraz z analizą ogólnego poziomu ryzyka w odniesieniu do realizacji planu podstawowych wskaźników charakteryzujących ryzyko.

Miesięcznej analizie poddawane są w szczególności takie elementy jak: struktura portfela kredytowego, struktura i wskaźniki kredytów zagrożonych (NPE, NPL), wynik z tytułu rezerw celowych.

W Banku dokonuje się pomiaru i oceny ryzyka portfela kredytowego i profilu ryzyka kredytowego w cyklach kwartalnych na podstawie opracowanych Raportów przedkładanych Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej Banku zgodnie z Regulaminem funkcjonowania systemu informacji zarządczej.

W celu dywersyfikacji ryzyka kredytowego Bank wprowadza ograniczenia kwoty zaangażowania poprzez wprowadzenie ostrzejszych limitów, zwiększenie poziomu zabezpieczeń, restrukturyzację zadłużenia, doskonalenie standardów kredytowych i systemu kontroli wewnętrznej, opracowanie odpowiednich procedur wewnętrznych oraz podejmowanie innych zindywidualizowanych działań, zależnych od skali i rodzaju potrzeb.

Powyższe działania pozwalają mierzyć, monitorować i kontrolować profil ryzyka kredytowego występującego w działalności Banku.

### **Ryzyko płynności**

**Celem strategicznym w zakresie zarządzania płynnością jest:**

1. Zapewnienie finansowania aktywów i terminowego wykonania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, bez konieczności poniesienia straty,
2. Zapewnienie utrzymania płynności bieżącej, krótkoterminowej, średnioterminowej oraz długoterminowej dostosowanej do rozmiarów i rodzaju działalności, w sposób zapewniający wykonanie wszystkich zobowiązań pieniężnych zgodnie z terminami ich płatności,
3. Minimalizowanie ryzyka przekroczenia zdefiniowanych w Banku limitów płynności,
4. Monitorowanie sytuacji płynnościowej Banku pod kątem wystąpienia sytuacji awaryjnej powodującej konieczność uruchomienia planu awaryjnego utrzymania płynności,
5. Minimalizowanie ryzyka utraty płynności przez Bank w przyszłości,
6. Optymalne zarządzanie nadwyżkami środków finansowych,
7. Utrzymywanie nadzorczych miar płynności na bezpiecznym poziomie. Bank, pomimo działania w systemie ochrony wylicza i utrzymuje zarówno krajowe miary nadzorcze, jak i unijne na wymaganym poziomie w ujęciu indywidualnym.

Bank zarządza płynnością:

1. Bieżącą w tym dzienną i śróddzienną tj. aktywnie zarządza środkami na rachunku bieżącym, lokując nadwyżki głównie w Banku Zrzeszającym oraz w bezpieczne papiery wartościowe Narodowego Banku Polskiego oraz Skarbu Państwa, zarządza gotówką poprzez ustalanie limitów kasowych,
2. Płynnością krótko i średnioterminową poprzez niezależną ocenę wskaźników płynności, wyznaczanie i monitorowanie limitów płynnościowych oraz przeprowadzanie testów warunków skrajnych,
3. Płynnością długoterminową poprzez badanie stabilności bazy depozytowej oraz ustalanie limitów koncentracji aktywów i pasywów.

Głównym źródłem finansowania aktywów o długim terminie zapadalności są depozyty stabilne (obliczone na podstawie wskaźników osadu), stanowiące pewne źródło finansowania długoterminowego aktywów oraz fundusze własne Banku. Limity ostrożnościowe dotyczące finansowania długoterminowego, ograniczają znaczne zaangażowanie się Banku w tego typu aktywa.

Bank działa w ramach Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS , co gwarantuje bezpieczeństwo w obszarze płynności.

Bank działa w ramach Zrzeszenia Banku BPS i podlega mechanizmom wsparcia płynności i wypłacalności obowiązującym w Zrzeszeniu.

W celu kształtowania odpowiedniej struktury aktywów i pasywów Bank prowadzi aktywną politykę stóp procentowych.

#### **Ryzyko stopy procentowej**

**Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest:**

1. Minimalizowanie ryzyka związanego z możliwością wystąpienia niekorzystnych zmian rynkowych stóp procentowych i negatywnym wpływem tych zmian na sytuację finansową Banku,
2. Zidentyfikowanie podstawowych zagrożeń związanych z ryzykiem stopy procentowej, z jednoczesnym zastosowaniem odpowiednich metod zarządzania tym ryzykiem, mających na celu eliminację zagrożeń nierównomiernej reakcji różnych pozycji bilansowych na zmiany stóp procentowych, a przez to na różny poziom zmian przychodów i kosztów, co w konsekwencji ma pozwolić utrzymać zdolność do wywiązywania się w sposób optymalny z bieżących i przyszłych zobowiązań bilansowych, jak i pozabilansowych, przy zapewnieniu pożądanego wyniku finansowego oraz realnej wartości posiadanych kapitałów.

**Realizacja strategii Banku w zakresie zarządzania ryzykiem stopy procentowej oparta jest m.in. na następujących zasadach:**

1. do pomiaru ryzyka stopy procentowej Bank stosuje metodę luki stopy procentowej,
2. do oceny tego ryzyka Bank może dodatkowo wykorzystywać również inne metody, np. badania symulacyjne wpływu zmian stóp procentowych na przychody odsetkowe, koszty odsetkowe i w konsekwencji na zmiany wyniku odsetkowego oraz wartości ekonomicznej kapitału Banku (wpływ na fundusze własne),
3. zarządzanie ryzykiem stopy procentowej koncentruje się na zarządzaniu ryzykiem przeszacowania, ryzykiem bazowym, na kontroli ryzyka opcji klienta oraz na analizie zmian w zakresie krzywej dochodowości (ryzyko krzywej dochodowości) i ewentualnego wpływu tych zmian na wynik odsetkowy oraz wartość ekonomiczną kapitału,
4. Bank ogranicza poziom ryzyka stopy procentowej poprzez stosowanie systemu limitów i odpowiednie kształtowanie struktury aktywów, pasywów i zobowiązań pozabilansowych.

#### **Ryzyko operacyjne:**

**Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym jest:**

1. Utrzymanie narażenia Banku na wystąpienie strat z tytułu zdarzeń ryzyka operacyjnego na akceptowalnym przez Zarząd i Radę Nadzorczą, bezpiecznym dla działania i rozwoju poziomie,
2. Optymalizacja efektywności gospodarowania poprzez zapobieganie i minimalizowanie strat operacyjnych oraz wyeliminowanie przyczyn ich powstawania, racjonalizacja kosztów, jak również zwiększenie szybkości oraz adekwatności reakcji Banku na zdarzenia niezależne od jego działań,
3. Wdrożenie efektywnej struktury zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym określenie ról i odpowiedzialności w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym, zgłaszania, rejestrowania i analizowania zdarzeń ryzyka operacyjnego oraz wprowadzania działań zabezpieczających,

**Cele szczegółowe to:**

1. zapewnienie świadomości występowania ryzyka operacyjnego obciążającego Bank na wszystkich szczeblach zarządzania,
2. wdrożenie i systematyczna weryfikacja procesów zapobiegania występowaniu oraz zmniejszania skutków ryzyka, odpowiednio do rodzaju ryzyka i jego możliwego wpływu na wynik Banku,
3. zapewnienie opłacalności stosowania wybranych metod ograniczania ryzyka, odpowiednio do skali działania Banku i wielkości ryzyka,
4. ochrona informacji poprzez wdrożenie metod ochrony danych osobowych w oparciu o zapisy ustawy o ochronie danych osobowych, RODO oraz zapewnienia bezpieczeństwa systemów informatycznych i informacji, zgodnie z zapisami Rekomendacji „D”,

5. zapewnienie skutecznego systemu przeciwdziałania wprowadzaniu do obrotu środków pochodzących z nielegalnych źródeł oraz przeciwdziałaniu terroryzmu,
6. zapewnienie bezpieczeństwa płatności elektronicznych,
7. przeciwdziałanie praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu.

Zakładany wzrost skali działalności stanowi jednocześnie wzrost ekspozycji Banku na ryzyko operacyjne. W związku z powyższym istotnym jest zwiększenie efektywności procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym, m.in. poprzez wzmocnienie mechanizmów kontrolnych, w celu ograniczania możliwości wystąpienia zdarzeń operacyjnych, generujących straty.

**Celem strategicznym w zakresie systemów informatycznych i ich bezpieczeństwa, jako istotnego elementu ryzyka operacyjnego, jest:**

1. bieżące dostosowywanie systemu do wymogów prawa,
2. wprowadzanie nowych produktów,
3. wprowadzanie nowych wersji oprogramowania, w tym oprogramowania wspomagającego zarządzanie ryzykiem, a także programów służących bezpieczeństwu sieci i systemów informatycznych,
4. bezpieczeństwo przetwarzania danych osobowych,
5. monitorowanie zgodności z zaleceniami Rekomendacji D.

#### **Ryzyko wyniku finansowego (biznesowe):**

**Celem strategicznym w zakresie ryzyka wyniku finansowego jest wypracowanie takiej wielkości zysku, który zagwarantuje stały wzrost funduszy własnych, dostosowany do poziomu podejmowanego ryzyka.**

Proces zarządzania ryzykiem wyniku finansowego jest elementem zarządzania ryzykiem biznesowym i obejmuje proces planowania, w tym planowania wieloletniego (strategia działania) oraz monitorowania wykonania planu.

Realizacja celu strategicznego w zakresie ryzyka biznesowego (w tym wyniku finansowego) odbywa się poprzez podejmowanie następujących działań:

1. Angażowanie się Banku w lokalny rozwój poprzez współpracę z klientami i jednostkami samorządu terytorialnego,
2. Analiza potrzeb klientów i rozpoznanie możliwości ich zaspokajania,
3. Analiza konkurencji w zakresie rozwoju oferty oraz polityki cenowej,
4. Dostosowanie oferty produktowej oraz cenowej do oczekiwań klientów,
5. Zapewnienie konkurencyjności cen oferowanych produktów,
6. Elastyczność w zakresie konstrukcji produktów oraz negocjowania cen,

7. Prowadzenie działań promocyjnych i reklamowych, w tym współpraca z Bankiem Zrzeszającym, udział w lokalnych imprezach (dożynki, dni Miasta itp.),
8. Aktywizacja sprzedaży poprzez szkolenia sprzedażowe, budowanie postaw prosprzedażowych,
9. Optymalizacja kosztów poprzez między innymi automatyzację procesów obsługi klienta oraz procesów sprawozdawczych,
10. Uwzględnienie czynników ESG w strategii działania Banku.

Bank w ramach procesu planowania określa plany sprzedażowe, przeprowadza analizę czynników mogących mieć wpływ na wynik finansowy, tworzy plany działań awaryjnych mających na celu wypracowanie założonych wyników finansowych.

Informacja o stopniu realizacji planów ekonomiczno - finansowych oraz strategicznych jest okresowo raportowana Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej, zgodnie z SIZ.

### **Ryzyko kapitałowe:**

Poziom funduszy własnych Banku powinien być dostosowany (adekwatny) do skali, złożoności i profilu ryzyka Banku.

**Podstawowym celem strategicznym w zakresie adekwatności kapitałowej jest budowa odpowiednich funduszy własnych, zapewniających bezpieczeństwo zgromadzonych depozytów, przy osiągnięciu planowanego poziomu rentowności prowadzonej działalności.**

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie adekwatnością kapitałową obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- 1) sukcesywne zwiększanie wysokości funduszy własnych,
- 2) zapewnienie odpowiedniej struktury funduszy własnych,
- 3) odpowiednie kształtowanie struktury bilansu Banku w celu utrzymania planowanego poziomu wymogów kapitałowych, dostosowanych do wymagań Rozporządzenia 575/2013 UE.
- 4) Optymalne zarządzanie ryzykiem bankowym,
- 5) Monitorowanie poziomu wskaźnika dźwigni finansowej,
- 6) Uwzględnianie poziomu wskaźników kapitałowych oraz wskaźnika dźwigi w określaniu Polityki dywidendowej Banku.

### **Poziom funduszy własnych:**

1. Bank jest zobowiązany utrzymywać Kapitał założycielski w wysokości nie niższej niż równowartość 1 000 000 euro, przeliczonej według kursu średniego ogłaszanego przez NBP, obowiązującego w dniu sprawozdawczym.

2. Bank jest zobowiązany do utrzymywania sumy funduszy własnych na poziomie nie niższym niż wyższa z następujących wartości:
  - 1) suma wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka oraz wymogów kapitałowych z tytułu przekroczenia limitów i naruszenia innych norm określonych w ustawie Prawo bankowe, powiększonych o bufory kapitału (bezpieczeństwa i antycykliczny), z uwzględnieniem okresów przejściowych określonych w pakiecie CRD IV / CRR.
  - 2) oszacowana przez bank kwota, niezbędna do pokrycia wszystkich zidentyfikowanych, istotnych rodzajów ryzyka występujących w działalności banku oraz zmian otoczenia gospodarczego, uwzględniająca przewidywany poziom ryzyka (kapitał wewnętrzny), powiększona o bufory kapitału (bezpieczeństwa i antycykliczny), z uwzględnieniem okresów przejściowych określonych w pakiecie CRD IV / CRR.
3. Bank jest zobowiązany do utrzymywania łącznego wskaźnika kapitałowego (TCR) oraz współczynnika kapitału TIER 1 (T1) na poziomie nie niższym niż poziom ostrzegawczy określony w Grupowym Planie Naprawy Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.
4. W przypadku obniżenia łącznego wskaźnika kapitałowego poniżej minimalnego, wymaganego przepisami poziomu, Bank przeprowadza szczegółową analizę wymogów kapitałowych kształtujących poziom łącznego wskaźnika kapitałowego oraz podejmuje działania ograniczające poszczególne rodzaje ryzyka.
5. Bank jest zobowiązany do przeprowadzenia przeglądu i weryfikacji procesu szacowania i utrzymania kapitału wewnętrznego nie rzadziej niż raz do roku, w celu zapewnienia, że proces ten jest kompleksowy i odpowiedni do charakteru, skali i złożoności działalności.
6. Niezależnie od rocznych przeglądów, proces szacowania kapitału wewnętrznego jest odpowiednio dostosowywany w szczególności w sytuacji pojawienia się nowych rodzajów ryzyka, znaczących zmian w strategii i planach działania oraz środowisku zewnętrznym, w którym działa Bank.
7. Bank dostosowuje strategię i politykę budowy funduszy własnych do wymagań pakietu CRD IV / CRR. Bank spełnia normy kapitałowe określone w pakiecie CRD IV / CRR .
8. W celu utrzymania wskaźników kapitałowych na wymaganym poziomie Bank podejmuje następujące działania:
  - 1) Wzrost funduszu zasobowego z tytułu odpisu z zysku w kolejnych latach,
  - 2) Analiza zasad tworzenia wymogów kapitałowych,
  - 3) Zmiana struktury aktywów pod kątem wag ryzyka,
  - 4) Zmiana struktury aktywów na bardziej dochodowe,
  - 5) Sprzedaż części portfela kredytowego.Ww. działania mają za zadanie osiągnięcie wskaźników kapitałowych zatwierdzonych przez Radę Nadzorczą.

#### **Budowa funduszy własnych:**

1. Podstawowym źródłem budowy funduszy własnych jest wynik finansowy.
2. Wieloletni plan budowy funduszy własnych (cele kapitałowe, oczekiwana wielkość



kapitałów, polityka dywidendowa) Bank ujmuje w zatwierdzanej przez Radę Nadzorczą Strategii działania, natomiast szczegółowe zamierzenia w tym zakresie ujęte są w Polityce kapitałowej.

3. Bank analizuje wpływ wystąpienia warunków skrajnych (spadek funduszy, wzrost wymogów kapitałowych) na wskaźnik kapitałowy i na podstawie tych analiz opracowuje i weryfikuje plany awaryjne w zakresie adekwatności kapitałowej.
4. Bank wykorzystuje testy warunków skrajnych do określania buforu kapitału w postaci nadwyżki ponad wymagalny minimalny wskaźnik kapitałowy oraz w postaci określonych w Polityce kapitałowej planów awaryjnych zwiększenia funduszy własnych.
5. Bank w rocznych planach finansowych oraz w planach perspektywicznych uwzględnia gospodarkę funduszami własnymi, mającą na celu optymalizację wzrostu posiadanych przez Bank funduszy własnych.
6. Strategia kształtowania funduszy własnych podlega analizie pod względem jej dostosowania do aktualnej sytuacji Banku po zakończeniu każdego roku kalendarzowego.
7. Wieloletni plan funduszy własnych zawarty jest w Strategii działania Banku.
8. Bank dąży do kształtowania zaangażowania kapitałowego w instytucjach finansowych i bankach w taki sposób, aby umniejszenie funduszy własnych banku z tego tytułu nie stanowiło zagrożenia dla bieżącej i przyszłej adekwatności kapitałowej banku.
9. W celu ograniczenia zagrożeń, o których mowa w ust. 4, w banku ustalane są odpowiednie limity dotyczące inwestycji kapitałowych w podmiotach finansowych.
10. Bank w planach finansowych uwzględnia gospodarkę funduszami własnymi banku, mającą na celu optymalizację wzrostu posiadanych przez bank funduszy własnych banku, które winny być dostosowane do profilu ryzyka występującego realnie w banku, z uwzględnieniem specyficznego charakteru jego działania oraz wyliczeń dotyczących dodatkowych wymogów kapitałowych.

#### **Wymogi kapitałowe:**

1. Bank tworzy minimalne wymogi kapitałowe na ryzyka ujęte w Rozporządzeniu UE.
2. Bank analizuje inne istotne rodzaje ryzyka, na które tworzy dodatkowe wymogi kapitałowe.
3. W ramach kapitałowej określone są limity alokacji kapitału z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka, dostosowane do skali, złożoności i poziomu ryzyka występującego w Banku.
4. Analizie poddaje się przestrzeganie ww. limitów, a każde przekroczenie jest sygnalizowane Zarządowi i Radzie Nadzorczej wraz z informacjami na temat podjętych działań w celu uniknięcia takiej sytuacji w przyszłości.
5. Bank dokonuje okresowego przeglądu procesu szacowania wymogów wewnętrznych. Wyniki przeglądu są prezentowane Zarządowi i Radzie Nadzorczej.

6. Bank dąży do kształtowania jednostkowego zaangażowania kapitałowego w instytucjach finansowych i bankach (akcje i udziały, zobowiązania podporządkowane, dopłaty na rzecz spółek prawa handlowego) tak, aby nie stanowiło ono przekroczenia limitów, o których mowa w Rozporządzeniu 575/2013 UE.
7. Ustalane przez Bank plany w zakresie kapitału wewnętrznego oraz poziomu wyznaczanego wewnętrznego wymogu kapitałowego są dostosowane do profilu ryzyka występującego realnie w Banku, z uwzględnieniem specyficznego charakteru jego działania.

#### **Zarządzanie ryzykami:**

1. Bank podejmuje ryzyko na poziomie zapewniającym utrzymanie łącznego wskaźnika kapitałowego (TCR) na poziomie nie niższym niż poziom ostrzegawczy określony w Grupowym Planie Naprawy Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.
2. W cyklach co najmniej rocznych Bank dokonuje weryfikacji istotności ryzyk, uwzględniając kryteria ilościowe i jakościowe.
3. Bank tworzy procedury zarządzania ryzykami istotnymi w Banku, zatwierdzane przez Zarząd Banku.
4. Procedury zawierają zapisy dotyczące przekształcania miar ryzyka na wymogi kapitałowe.
5. Bank podejmuje ryzyko odpowiednio do posiadanych funduszy własnych.

#### **Długofalowe cele kapitałowe:**

1. Realizacja celów kapitałowych odbywa się poprzez podejmowanie decyzji kapitałowych z zakresu struktury finansowania, podziału zysku oraz polityki dywidendowej.
2. Bank przyjmuje następujące długoterminowe cele kapitałowe:
  - 1) dąży do posiadania funduszy własnych banku zapewniających utrzymanie łącznego wskaźnika kapitałowego (TCR) na poziomie nie niższym niż minimalny.
  - 2) dąży do uzyskania następującej struktury funduszy podstawowych:
    - a) fundusz udziałowy: maksimum 30%,
    - b) pozostałe fundusze łącznie: minimum 70%;
  - 3) przeznacza co najmniej 70% wypracowanego zysku rocznego netto na zwiększenie funduszy własnych banku; poziom odpisów z zysku jest uwarunkowany m.in.:
    - a) strategią rozwoju banku,
    - b) bieżącą adekwatnością kapitałową banku,
    - c) zmiennością wyniku finansowego netto,
    - d) obecną i przewidywaną sytuacją makroekonomiczną,
    - e) funkcjonowaniem w ramach Systemu Ochrony Instytucjonalnej;
  - 4) dąży do uzyskania takiej struktury funduszu udziałowego, aby suma znaczących pakietów udziałów, czyli pakietów przekraczających 5% funduszu udziałowego, nie przekroczyła 30% funduszu udziałowego Banku;

- 5) ogranicza zaangażowania kapitałowego w akcje Banku Zrzeszającego do poziomu maksymalnie 10% uznanego kapitału Banku;
- 6) ogranicza zaangażowanie kapitałowe w kapitałowe instrumenty finansowe, które nie są kwotowane na aktywnych rynkach.

### **Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej**

**Celem zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej jest zapewnienie właściwej relacji pomiędzy wielkością kapitału podstawowego (Tier 1) i sumą aktywów bilansowych oraz udzielonych zobowiązań pozabilansowych Banku.**

Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej definiowane jest jako ryzyko wynikające z podatności na zagrożenia z powodu dźwigni finansowej lub warunkowej dźwigni finansowej, które może wymagać podjęcia niezamierzonych działań korygujących plany biznesowe, w tym awaryjnej sprzedaży aktywów mogącej przynieść straty lub spowodować konieczność korekty wyceny pozostałych aktywów. Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej materializuje się poprzez niedopasowanie skali działalności i struktury źródeł finansowania oraz niedostateczne wyposażenie w fundusze własne.

Zgodnie z art. 429 ust. 2 Rozporządzenia CRR Bank mierzy ryzyko dźwigni finansowej poprzez obliczanie wskaźnika dźwigni finansowej liczonego jako wyrażony w procentach udział kapitału Tier I (miara kapitału) w całkowitej ekspozycji na ryzyko.

### **Organizacja zarządzania ryzykiem**

W procesie zarządzania ryzykiem w Banku uczestniczą następujące organy, jednostki i komórki organizacyjne:

1. Rada Nadzorcza,
2. Zarząd,
3. Członek Zarządu nadzorujący zarządzanie ryzykiem istotnym – Prezes Zarządu,
4. Komitet kredytowy,
5. Stanowisko Zarządzania Ryzykami i Analiz,
6. Stanowisko ds. zgodności,
7. Audyt wewnętrzny, realizowany przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS,
8. Pozostali pracownicy Banku.

Bank zapewnia niezależność działalności operacyjnej, która generuje ryzyko od niezależnej oceny ryzyka, przeprowadzanej przez Stanowisko Zarządzania Ryzykami i Analiz.

System kontroli ryzyka stanowi znaczący element systemu zarządzania bankiem i obejmuje:

1. Adekwatny proces identyfikacji i oceny poszczególnych rodzajów ryzyka,
2. Strategie, polityki, procedury i plany,
3. Adekwatne systemy informacji zarządczej,

4. Proces regularnego przeglądu i oceny działania Banku z zasadami polityki/strategii oraz procedurami.

### **System informacji zarządczej**

Wprowadzony w Banku System Informacji Zarządczej, zwany dalej SIZ, opiera się na następujących założeniach:

- 1) Informacje będące przedmiotem raportowania w ramach SIZ pozwalają na pełną ocenę działalności Banku przez odpowiednie organy statutowe,
- 2) Zarząd określa kluczowe obszary polityki zarządzania ryzykami, ze szczególnym uwzględnieniem polityki zarządzania ryzykiem kredytowym, które będą podlegać bezpośredniej kontroli Zarządu,
- 3) uwzględniając założenia zawarte w pkt. 1, powyższe informacje powinny pozwolić na dokonanie odrębnej oceny każdej jednostki i komórki organizacyjnej Banku oraz wszystkich istotnych obszarów działania Banku,
- 4) przyjmuje się, że nadzór nad funkcjonowaniem SIZ sprawuje Zarząd, który ponosi również odpowiedzialność za jego prawidłowe funkcjonowanie,
- 5) w przyjętym systemie informacje zarządcze przekazywane są w sposób rzetelny i przejrzysty.
- 6) Jakość informacji jest oceniana przez Zarząd Banku w oparciu min. o badania biegłego rewidenta, wyniki kontroli wewnętrznej oraz kontroli zewnętrznych.
- 7) System informacji zarządczej podlega badaniu w ramach audytu wewnętrznego.

W ramach SIZ wyróżnia się następujące rodzaje informacji:

- 1) o charakterze strategicznym dla Banku,
- 2) dotyczące realizacji celów strategicznych i polityk Banku w zakresie zarządzania ryzykiem oraz adekwatności kapitałowej,
- 3) dotyczące monitorowania poziomu poszczególnych rodzajów ryzyka,
- 4) ocena adekwatności kapitałowej,
- 5) dotyczące oceny sytuacji ekonomiczno – finansowej Banku (ryzyko biznesowe), uwzględniającej:
  - a) Wykonanie planu ekonomiczno-finansowego,
  - b) strukturę aktywów, pasywów i zobowiązań pozabilansowych,
  - c) strukturę przychodów i kosztów,
  - d) wyniki osiągane na każdym poziomie rachunku zysków i strat,
  - e) uzyskanie wskaźniki ekonomiczne, określające akceptowalny poziom ryzyka.
- 6) realizacji zadań wynikających w regulacji zewnętrznych, w tym rekomendacji nadzorczych,
- 7) dotyczące realizacji kontroli wewnętrznej i audytu Banku.

1. W realizacji systemu informacji zarządczej uczestniczą następujące organy statutowe i komórki organizacyjne Banku:
  - 1) Rada Nadzorcza,
  - 2) Zarząd,
  - 3) Główny Księgowy,
  - 4) Stanowisko zarządzania ryzykami i analiz,
  - 5) Zespół obsługi klienta,
  - 6) Stanowisko księgowości i rozliczeń bankowych,
  - 7) Stanowisko obsługi informatycznej,
  - 8) Stanowisko organizacyjno-administracyjne i zgodności,
  - 9) Administrator Systemów Informatycznych (ASI),
  - 10) Inspektor Ochrony Danych (IOD),
  - 11) Stanowisko Kontroli Wewnętrznej.
2. Bieżącą analizę poziomu ryzyka bankowego dokonuje Stanowisko zarządzania ryzykami i analiz.
3. Opracowane analizy dotyczące poszczególnych rodzajów ryzyka oraz adekwatności kapitałowej, przekazywane są Zarządowi według poniższych zasad:
  - 1) Miesięcznie Zarząd otrzymuje skróconą informację na temat ogólnego poziomu ryzyka (analiza wskaźników ogólnego poziomu ryzyka) oraz sytuacji finansowej Banku.
  - 2) W cyklach miesięcznych Zarząd otrzymuje analizę ryzyka płynności i stopy procentowej oraz minimalnego współczynnika kapitału w terminie do 20 dnia miesiąca następującego po miesiącu, którego dotyczy ww. analiza,
  - 3) w zakresie poziomu ryzyka kredytowego, analiza kwartalna zostaje przekazana w terminie:
    - a) do 30 dnia miesiąca następującego po upływie kwartału, którego dotyczy analiza - analiza struktury, limitów oraz poziomu rezerw celowych, przeprowadzanie testów warunków skrajnych,
    - b) do 30 dnia miesiąca po upływie kwartału w zakresie klasyfikacji ekspozycji kredytowych
    - c) raz na pół roku do końca pierwszego miesiąca po zakończeniu półrocza - analiza ryzyka ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie.
    - d) do 30 dnia miesiąca następującego po upływie kwartału, którego dotyczy analiza - analiza restrukturyzacji i windykacji kredytów zagrożonych/nieobsługiwanych i restrukturyzowanych.
  - 4) W zakresie ryzyka operacyjnego – analiza zostaje przekazana w terminie do 30 dnia miesiąca następującego po upływie kwartału, którego dotyczy analiza,
  - 5) W zakresie ryzyka braku zgodności - analiza zostaje przekazana Zarządowi, Radzie Nadzorczej oraz Komitetowi Audytu do 30 dnia drugiego miesiąca następującego po upływie kwartału, którego dotyczy analiza,
  - 6) W zakresie adekwatności kapitałowej informacja dla Zarządu przekazywana jest do 30 dnia miesiąca następującego po kwartale, którego dotyczy.

- 7) Raz w roku – weryfikacja przyjętych procedur w zakresie zarządzania ryzykami oraz adekwatnością kapitałową, w tym limitów, testów warunków skrajnych, planów awaryjnych itp.
4. Zarząd, uwzględniając dane uzyskiwane od komórek organizacyjnych składa Radzie Nadzorczej sprawozdanie w zakresie poziomu każdego rodzaju ryzyka występującego w Banku oraz adekwatności kapitałowej w cyklach:
  - 1) na każdym planowanym posiedzeniu Rady Nadzorczej - skróconą informację na temat ogólnego poziomu ryzyka (analiza wskaźników ogólnego poziomu ryzyka) oraz sytuacji finansowej Banku
  - 2) co najmniej raz na pół roku – syntetyczną informację na temat realizacji strategii i polityk w zakresie zarządzania ryzykami oraz adekwatnością kapitałową.

#### **V. Ujawnienia informacji dotyczących ryzyka operacyjnego – zgodnie z Rekomendacją M KNF**

Analiza ryzyka operacyjnego przeprowadzana jest na podstawie Regulaminu zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz Regulaminu funkcjonowania systemu informacji zarządczej w cyklach kwartalnych.

Analizie poddawany jest rejestr zdarzeń ryzyka operacyjnego, czynniki ryzyka oraz prezentowane są wnioski zawierające propozycje działań zmierzających do minimalizowania skutków występowania incydentów ryzyka operacyjnego.

Rejestr zdarzeń ryzyka operacyjnego prowadzony jest w 7 kategoriach:

- 1) Oszustwa zewnętrzne,
- 2) Oszustwa wewnętrzne,
- 3) Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy,
- 4) Klienci, produkty i normy prowadzenia działalności,
- 5) Szkody w rzeczowych aktywach trwałych,
- 6) Zakłócenie działalności gospodarczej i awarie systemu,
- 7) Wykonywanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami.

Bank ujawnia informacje na temat ryzyka operacyjnego, zgodnie z Rekomendacją M.

Informacja o sumach strat brutto z tytułu ryzyka operacyjnego odnotowanych w okresie od 01.01.2022 r. do 31.12.2022 r. przedstawia poniższa tabela.

| Rodzaje / kategorie ryzyka operacyjnego                        | Straty brutto* | Straty netto** |
|----------------------------------------------------------------|----------------|----------------|
| 1. Oszustwa zewnętrzne,                                        | 0              | 0              |
| 2. Oszustwa wewnętrzne,                                        | 0              | 0              |
| 3. Polityka kadrowa i bezpieczeństwo w miejscu pracy,          | 9              | 9              |
| 4. Klienci, produkty i praktyki biznesowe,                     | 1              | 0              |
| 5. Uszkodzenia aktywów,                                        | 53             | 0              |
| 6. Zakłócenia działalności i błędy systemów,                   | 0              | 0              |
| 7. Dokonywanie transakcji, dostawa oraz zarządzanie procesami. | 2              | 0              |
| Razem                                                          | 65             | 9              |

\*Straty brutto według stanu na 31.12.2022 r. obejmują straty zrealizowane (np. rezerwy, odpisy, koszty), jak i straty, które nie zostały jeszcze zrealizowane, nie uwzględniają z kolei odzysków bezpośrednich ani odzysków z tytułu mechanizmów transferu ryzyka,

\*\* Straty netto według stanu na 31.12.2022 r. obejmują straty zrealizowane (np. rezerwy, odpisy, koszty) po uwzględnieniu odzysków bezpośrednich oraz odzysków z tytułu mechanizmów transferu ryzyka,

W 2022 r. w Banku zostały ujawnione zdarzenia ryzyka operacyjnego, które obejmowały straty operacyjne, zaprezentowane w powyższej tabeli, na łączną kwotę 65 tys. zł brutto i 9 tys. zł netto.

Najistotniejsze zdarzenie operacyjne zostało ujawnione w kategorii: uszkodzenie aktywów i dotyczyło uszkodzenia bankomatu wolnostojącego spowodowanego napadem rabunkowym oraz kradzieży gotówki z bankomatu (straty brutto zostały odzyskane z ubezpieczenia).

W całym 2022 r. nie wystąpiły incydenty zagrażające ciągłości świadczenia usług oraz działania Banku.

W celu ograniczenia strat z tytułu ryzyka operacyjnego Bank podejmuje szereg działań zarządczych, zarówno o charakterze doraźnym, jaki i systemowym.

Działania o charakterze doraźnym obejmują bezpośrednie reagowanie na zidentyfikowane zagrożenia, niwelowanie nieprawidłowości o charakterze odwracalnym i odzyskiwanie środków utraconych w wyniku zdarzeń operacyjnych.

Działania o charakterze systemowym obejmują stosowanie zabezpieczeń systemów, wprowadzanie/udokonalanie systemów autoryzacji transakcji płatniczych, doskonalenie procesów operacyjnych, szkolenia, doskonalenie mechanizmów kontroli wewnętrznej.

## **VI. Ujawnienie informacji dotyczących ryzyka płynności – zgodnie z Rekomendacją P**

Zgodnie z Rekomendacją P Bank ujawnia informacje, które umożliwiają uczestnikom rynku rzetelną ocenę systemu zarządzania ryzykiem płynności Banku oraz jego pozycji płynności.

Ryzyko płynności definiowane jest jako zagrożenie utraty zdolności do finansowania aktywów i terminowego wykonania zobowiązań toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, powodujące konieczność poniesienia nieakceptowanych strat.

Podstawowym celem zarządzania płynnością Banku jest pełne zabezpieczenie jego płynności, minimalizacja ryzyka utraty płynności przez Bank w przyszłości oraz optymalne zarządzanie nadwyżkami środków finansowych. Bank dąży do wzrostu stabilnych źródeł finansowania oraz utrzymania bezpiecznego poziomu wszystkich wskaźników płynnościowych.

### **1. Organizacja procesu zarządzania ryzykiem płynności**

Zarządzanie ryzykiem płynności w Banku ma charakter skonsolidowany i całościowy. Z uwagi na niewielką skalę działania Banku funkcje zarządzania ryzykiem można uznać za scentralizowane. Za skuteczność systemu zarządzania ryzykiem płynności odpowiada Zarząd Banku, nadzór nad zarządzaniem płynnością sprawuje Prezes Zarządu, a za zgodność z danymi finansowymi odpowiada Wiceprezes ds. finansowo-księgowych. Zadania związane z pomiarem, monitorowaniem i raportowaniem ryzyka płynności w Banku wykonuje Stanowisko Zarządzania Ryzykami i Analiz.

Zarządzanie płynnością krótkoterminową opiera się na monitorowaniu i planowaniu krótkoterminowych wpływów i wypływów, zawieraniu krótkoterminowych operacji na rynku finansowym, w tym z Bankiem Zrzeszającym oraz budowaniu nadwyżki płynności, w której skład wchodzi aktywa wysokopłynne stanowiące rezerwę pokrywającą potencjalne wypływy gotówki w Banku.

### **2. Aspekty ryzyka płynności, na które narażony jest Bank**

Bank, w ramach ryzyka płynności, narażony jest na wystąpienie ryzyka płynności bieżącej, krótkoterminowej oraz długoterminowej. W tabeli poniżej zestawiono różne aspekty ryzyka płynności:



| Aspekty ryzyka płynności  | Zdolność do wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych |
|---------------------------|---------------------------------------------------------|
| płynność śróddzienna      | w okresie 1 dnia                                        |
| płynność krótkoterminowa  | w okresie do 1 miesiąca                                 |
| płynność średnioterminowa | w okresie od 1 miesiąca do 12 miesięcy                  |
| płynność długoterminowa   | w okresie powyżej 12 miesięcy                           |

W celu mitygacji tego ryzyka, Bank zarządza płynnością krótko, średnio jak i długoterminową. Kluczowe znaczenie dla Banku ma kształtowanie się płynności w okresie do jednego miesiąca, która wymaga stałej, bieżącej oceny i analizy, tak aby zapewnić odpowiedni poziom rezerwy płynności.

Przyczyny, które mogą spowodować narażenie Banku na ryzyko płynności to:

- niedopasowanie terminów zapadalności aktywów do terminów zapadalności pasywów i istnienie niekorzystnej skumulowanej luki płynności w poszczególnych przedziałach,
- przedterminowe wycofywanie depozytów przez klientów zaburzające prognozy przyływów pieniężnych Banku,
- nadmierna koncentracja depozytów pod względem dużych kontrahentów,
- znaczące zaangażowanie depozytowe osób wewnętrznych Banku,
- konieczność pozyskiwania depozytów po wysokim koszcie w sytuacji nagłego zapotrzebowania na środki,
- wadliwe plany awaryjne płynności nie uwzględniające szokowych zachowań klientów,
- niski stosunek depozytów, w tym depozytów stabilnych do akcji kredytowej Banku,
- niewystarczające fundusze własne do finansowania aktywów strukturalnie niepłynnych,
- ryzyko reputacji.

### **3. Sposób pozyskiwania finansowania działalności oraz dywersyfikacji źródeł finansowania**

Głównym źródłem finansowania działalności Banku są depozyty podmiotów niefinansowych. Bank dąży do stałego rozwoju posiadanej bazy depozytowej, w tym w szczególności stabilnych depozytów umożliwiających finansowanie wzrostu aktywów. Bank prowadzi działania w zakresie pozyskiwania finansowania poprzez stosowanie atrakcyjnego oprocentowania lokat terminowych. Istotnym czynnikiem mającym wpływ na wzrost

sprzedaży usług bankowych, w tym depozytów są działania reklamowe. Bank prowadzi i będzie prowadził działania reklamowe poprzez kampanie reklamowe przygotowane wspólnie z Bankiem Zrzeszającym. Bank posiada i aktualizuje w okresach rocznych plan pozyskiwania i utrzymywania depozytów.

Bank dostosowuje skalę działania do możliwości zapewnienia stabilnego finansowania.

Bank zakłada możliwość pozyskiwania dodatkowym źródł środków z Banku Zrzeszającego na zasadach i w zakresie możliwości Banku Zrzeszającego;

W sytuacji awaryjnej, dodatkowym źródłem finansowania mogą być środki uzyskane w ramach Depozytu obowiązkowego lub Funduszu Zabezpieczającego na zasadach określonych w Umowie Systemu Ochrony.

Bank dywersyfikuje źródła finansowania poprzez:

- różną strukturę podmiotową,
- różne terminy wymagalności depozytów,
- różny charakter depozytów: depozyty terminowe i bieżące,

#### **4. Zasady funkcjonowania w ramach Zrzeszenia i Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS**

Bank jest członkiem Zrzeszenia oraz Uczestnikiem Systemu Ochrony. W związku z tym, zarządzanie ryzykiem płynności odbywa się zgodnie z zasadami ustalonymi w Zrzeszeniu i Systemie Ochrony.

Bank Zrzeszający realizuje następujące zadania:

- 1) prowadzenie rozliczeń pieniężnych Banków Spółdzielczych,
- 2) zabezpieczanie Banków Spółdzielczych przed ryzykiem związanym z zakłóceniami w realizacji rozliczeń międzybankowych,
- 3) zabezpieczanie płynności śróddziennej dla Banków Spółdzielczych,
- 4) prowadzenie rachunków bieżących Banków Spółdzielczych,
- 5) udzielanie kredytów w rachunku bieżącym Bankom Spółdzielczym zgodnie z regulacjami wewnętrznymi Banku Zrzeszającego,
- 6) gromadzenie nadwyżek środków Banków Spółdzielczych,
- 7) prowadzenie rachunku Depozytu Obowiązkowego,
- 8) utrzymywanie aktywów płynnych stanowiących pokrycie środków Depozytu Obowiązkowego,
- 9) wyznaczanie i utrzymywanie zagregowanego wymogu pokrycia płynności (LCR),

- 10) pośredniczenie w zakupie przez Banki Spółdzielcze papierów wartościowych w ramach limitów ustalonych przez Spółdzielnię,
- 11) przeprowadzanie „zagregowanych” testów warunków skrajnych i awaryjnych planów płynności,
- 12) wsparcie Banków Spółdzielczych w zakresie narzędzi analitycznych służących pomiarowi ryzyka płynności, w tym wyznaczanie krzywej krańcowego kosztu finansowania.

Jednostka zarządzająca Systemem Ochrony realizuje następujące zadania:

- 1) udzielanie pomocy płynnościowej Uczestnikom, zgodnie z przepisami obowiązującymi w Systemie Ochrony,
- 2) wyznaczanie minimalnego zasobu aktywów płynnych w Systemie Ochrony (m.in. poprzez aktualizację kwoty Depozytu Obowiązkowego),
- 3) ustalanie limitów ryzyka płynności w Systemie Ochrony;
- 4) monitorowanie poziomu płynności Uczestników na zasadzie indywidualnej i zagregowanej,
- 5) prowadzenie wymiany informacji o ryzyku płynności pomiędzy Uczestnikami,
- 6) opracowanie procedur wzorcowych dotyczących zarządzania ryzykiem płynności.

Nadwyżki środków niewykorzystane na działalność kredytową lub nie przeznaczone przez Bank na zakup innych aktywów (w tym aktywów płynnych) gromadzi Bank Zrzeszający.

Bank może w inny sposób zagospodarować nadwyżkę środków tylko za zgodą Banku Zrzeszającego.

W ramach dodatkowego zabezpieczenia płynności, które funkcjonują w Zrzeszeniu oraz Systemie Ochrony na datę sporządzania niniejszej informacji Bank posiadał możliwość skorzystania z następujących, dodatkowych źródeł finansowania:

w tys.

| <i>Rodzaj</i>                                                                   | <i>Kwota</i> | <i>Warunki dostępu</i> |
|---------------------------------------------------------------------------------|--------------|------------------------|
| otwarte niewykorzystane limity kredytu w rachunku bieżącym w Banku Zrzeszającym | 2 032        | w ciągu 1 dnia         |
| pożyczka płynnościowa z Funduszu Pomocowego                                     | 2            | w sytuacji awaryjnej   |
| lokata płynnościowa ze środków Depozytu Obowiązkowego                           | 508          | w sytuacji awaryjnej   |

Bank zarządza płynnością bieżącą i krótkoterminową między innymi poprzez zarządzaniem stanem gotówki w kasach Banku oraz zarządzanie stanem środków na rachunku bieżącym. Bank Zrzeszający realizuje wszystkie operacje bezgotówkowe uznające i obciążające rachunek bieżący Banku.

## **5. Rozmiar i skład nadwyżki płynności**

W celu utrzymywania ryzyka płynności na odpowiednim poziomie oraz sprostania zapotrzebowaniom na środki płynne w sytuacjach kryzysowych Bank utrzymuje odpowiednią wielkość aktywów nieobciążonych lub dodatkowych źródeł finansowania, które mogą być natychmiast wykorzystywane przez Bank jako źródło środków płynnych.

W ramach alternatywnych źródeł finansowania Bank wyróżnia:

- 1) sprzedaż wysokopłynnych aktywów (aktywa nieobciążone) lub zaciągnięcie kredytów zabezpieczonych tymi aktywami,
- 2) dodatkowe źródła finansowania w postaci:
  - a) wykorzystania przyznanych linii kredytowych,
  - b) sprzedaży innych aktywów, w tym kredytów,
  - c) pozyskania niezabezpieczonego finansowania z Banku Zrzeszającego,
  - d) pozyskania pożyczki płynnościowej ze Spółdzielni,

Do aktywów nieobciążonych mogą być zaliczane aktywa, które spełniają wszystkie z wymienionych warunków:

- 1) brak obciążeń,
- 2) wysoka jakość kredytowa,
- 3) łatwa zbywalność,
- 4) brak prawnych, regulacyjnych i operacyjnych przeszkód do wykorzystania aktywów w celu pozyskania środków,
- 5) sprzedaż aktywów nie oznacza konieczności podejmowania nadzwyczajnych działań.

Bank utrzymuje aktywa nieobciążone na poziomie równym lub wyższym od wymaganego bufora płynności, który wyznaczany jest w oparciu o awaryjne przepływy pieniężne sporządzone dla sytuacji zrealizowania się scenariuszy skrajnych zakładających nagły wypływ depozytów z Banku w okresie do 30 dni.

Poniższa tabela przedstawia nadwyżkę płynności Banku według stanu na 31.12.2022 r.

| Pozycja                                                | Do 7 dni | Do 30 dni |
|--------------------------------------------------------|----------|-----------|
| Poziom bufora płynności                                | 40 187   | 91 809    |
| Aktywa nieobciążone zabezpieczające bufor<br>płynności | 115 550  | 125 710   |
| Nadwyżka/niedobór aktywów nieobciążonych               | 75 363   | 33 901    |

Na datę sporządzania niniejszej informacji Bank wykazywał nadwyżkę płynności (rozumianą jako maksymalna kwota środków, o którą mogą zostać zmniejszone aktywa płynne, aby regulacyjne miary płynności nie spadły poniżej wymaganego minimum:

| Nazwa nadwyżki                                | Wartość nadwyżki |
|-----------------------------------------------|------------------|
| LCR ponad minimum – nadwyżka aktywów płynnych | 56 816           |

Pozycje aktywów płynnych dotyczące nadwyżki płynności według stanu na 31.12.2022 r. przedstawia poniższa tabela

|                             |        |
|-----------------------------|--------|
| Aktywa płynne               | 100%   |
| Kasa                        | 1,31%  |
| Depozyt obowiązkowy         | 14,39% |
| Bony pieniężne NBP          | 77,87% |
| Środki na rachunku bieżącym | 0,02%  |
| Obligacje skarbowe          | 6,41%  |

## 6. Podstawowe wskaźniki określające pozycję płynnościową

Wielkość wiążących Bank norm dopuszczalnego ryzyka w zakresie płynności określona jest m.in. w postaci wskaźnika LCR i NSFR.

Wielkość miar płynności oraz wskaźnika LCR i NSFR przedstawiają się następująco:

| Nazwa         | Wielkość | Obowiązujący poziom |
|---------------|----------|---------------------|
| Wskaźnik NSFR | 197,81%  | 100%                |
| Wskaźnik LCR  | 513,14%  | 100%                |

Wielkości charakterystyczne dla wskaźnika LCR na koniec czterech ostatnich kwartałów roku:

| Nazwa wielkości | Kwartał poprzedni (n-3) | Kwartał poprzedni (n-2) | Kwartał (n-1) | Kwartał kończący rok (n) |
|-----------------|-------------------------|-------------------------|---------------|--------------------------|
|                 |                         |                         |               |                          |

|                                       |         |         |         |         |
|---------------------------------------|---------|---------|---------|---------|
| Zabezpieczenie przed utratą płynności | 75 490  | 66 201  | 72 941  | 70 569  |
| Wypływy środków pieniężnych netto     | 18 979  | 12 264  | 13 618  | 13 752  |
| Wskaźnik pokrycia wypływów netto      | 397,76% | 539,80% | 535,62% | 513,14% |

Podstawową metodą służącą do pomiaru struktury bilansu Banku z punktu widzenia stopnia dopasowania terminów płatności aktywów pasywów i zobowiązań pozabilansowych jest zestawienie terminów płatności, czyli luka płynności. Dąży się do takiej struktury bilansu, aby w horyzoncie krótko i średnioterminowym występowała nadwyżka aktywów do pokrycia zobowiązań, natomiast w zakresie płynności długoterminowej, żeby aktywa finansowane przez wystarczającą ilość pasywów.

Wielkości urealnionej luki płynności dla pierwszych trzech przedziałów z uwzględnieniem pozycji bilansowych i pozabilansowych oraz skumulowane luki płynności na koniec 2022 r. przedstawiają się następująco:

| <i>Przedział płynności</i>        | <i>do 1 miesiąca</i> | <i>od 1 do 3 miesięcy</i> | <i>od 3 do 6 miesięcy</i> |
|-----------------------------------|----------------------|---------------------------|---------------------------|
| Luka bilansowa prosta             | 34 658               | 6 044                     | - 7 868                   |
| Luka bilansowa skumulowana        | 45 463               | 51 507                    | 43 639                    |
| Luka prosta (z pozabilansem)      | 34 654               | 5 530                     | - 8 053                   |
| Luka skumulowana (z pozabilansem) | 45 459               | 50 988                    | 42 936                    |

Z danych zawartych w tabeli wynika, że Bank posiadał nadwyżkę skumulowanych aktywów ponad skumulowane pasywa, co oznacza że w analizowanych przedziałach wystąpiła nadwyżka płynności. Bank zapewniał pokrycie zobowiązań aktywami.

## 7. Techniki ograniczenia ryzyka płynności

Bank ograniczania ryzyka płynności poprzez:

- stosowanie limitów ograniczających ryzyko płynności, w tym wewnętrznych limitów systemu ochrony,
- systematyczne testowanie planu awaryjnego płynności zapewniającego niezakłócone prowadzenie działalności w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych,
- lokowanie nadwyżek w aktywa płynne, które mają za zadanie zapewnienie przetrwania w sytuacji skrajnej,

- przystąpienie do Systemu Ochrony, które zapewnia w uzasadnionych przypadkach pomoc płynnościową z Funduszu Zabezpieczającego,
- utrzymywanie Depozytu Obowiązkowego w Banku Zrzeszającym,

#### **8. Podstawowe pojęcia stosowane w procesie pomiaru pozycji płynnościowych**

Głównymi pojęciami stosowanymi w procesie mierzenia pozycji płynności i ryzyka płynności są:

- 1) baza depozytowa – zobowiązania terminowe i bieżące wobec osób fizycznych oraz innych podmiotów niefinansowych, z wyłączeniem transakcji dotyczących obrotu na hurtowym rynku finansowym,
- 2) depozyty – baza depozytowa oraz zobowiązania terminowe i bieżące wobec instytucji rządowych lub samorządowych oraz podmiotów finansowych, z wyłączeniem banków;
- 3) płynność dzienna – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych na zamknięcie dnia;
- 4) płynność krótkoterminowa – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 30 kolejnych dni;
- 5) płynność średnioterminowa – zapewnienie wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 1 miesiąca i do 12 miesięcy;
- 6) płynność długoterminowa – monitorowanie możliwości wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 12 miesięcy;
- 7) nadwyżka płynności – aktywa zabezpieczające utrzymanie płynności płatniczej.

#### **9. Testy warunków skrajnych i plany awaryjne**

Bank wykorzystuje wyniki testów warunków skrajnych do: planowania awaryjnego, wyznaczania poziomu limitów, szacowania kapitału wewnętrznego, zmiany polityki płynnościowej Banku.

Bank dokonuje identyfikacji wszelkich zagrożeń związanych z ryzykiem utraty płynności i na ich podstawie ustala założenia przeprowadzenia testów warunków skrajnych, polegających na sprawdzeniu sytuacji w jakiej znalazłby się Bank w przypadku zaistnienia sytuacji nieoczekiwanej i jednocześnie konieczności utrzymania nadzorczych miar płynności na wymaganym przepisami prawa poziomie. Wynikiem przeprowadzonych testów jest koszt, jaki poniósłby Bank na skutek wystąpienia sytuacji skrajnej.

Na podstawie wyników analizy stwierdzono, że poziom eskalacji ryzyka płynności na dzień 31.12.2022 r., w sytuacji skrajnej nie wymaga podejmowania działań awaryjnych ani zabezpieczenia ryzyka płynności wewnętrznym wymogiem kapitałowym.

Awaryjne plany płynności zostały zintegrowane z testami warunków skrajnych poprzez wykorzystywanie testów warunków skrajnych jako scenariuszy uruchamiających awaryjny plan płynnościowy.

#### **10. Częstotliwość i rodzaj sprawozdawczości w zakresie ryzyka płynności**

Z zakresu ryzyka płynności w Banku funkcjonuje system informacji zarządczej, który pozwala Zarządowi i Radzie Nadzorczej na m.in.:

- 1) monitorowanie poziomu ryzyka, w tym przyjętych limitów,
- 2) kontrolę realizacji celów strategicznych w zakresie ryzyka płynności,
- 3) ocenę skutków podejmowanych decyzji,
- 4) podejmowanie odpowiednich działań w celu ograniczania ryzyka.

Raporty z ryzyka płynności dla Zarządu sporządzane są z częstotliwością przynajmniej miesięczną, a dla Rady Nadzorczej z częstotliwością przynajmniej kwartalną.

System informacji zarządczej z zakresu ryzyka płynności zawiera m.in. dane na temat:

- 1) struktury źródeł finansowania działalności Banku, ze szczególnym uwzględnieniem depozytów,
- 2) stabilności źródeł finansowania działalności Banku,
- 3) stopnia niedopasowania terminów płatności pozycji bilansowych i pozabilansowych;
- 4) analizy wskaźników płynności,
- 5) wyników testów warunków skrajnych,
- 6) ryzyka związanego z płynnością długoterminową,
- 7) wyników testów warunków skrajnych,
- 8) stopnia przestrzegania limitów.

#### **11. Polityka utrzymywania rezerw płynności**

Utrzymywana przez Bank rezerwa płynności dostosowana jest do spełnienia wskazanych wymogów.

Bank określa cele strategiczne w zakresie zarządzania tym ryzykiem, i tak celem jest:

- zapewnienie finansowania aktywów i terminowego wykonywania zobowiązań w toku normalnej działalności banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, bez konieczności poniesienia straty;



- zapobieganie powstania sytuacji kryzysowej, zwłaszcza z powodu czynników wewnątrzbankowych oraz posiadanie aktualnego i skutecznego planu awaryjnego na wypadek wystąpienia takiej sytuacji.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- utrzymywanie aktywów nieobciążonych na minimalnym poziomie, stanowiącym zabezpieczenie na wypadek zrealizowania się scenariuszy warunków skrajnych płynności w „horyzoncie przeżycia” wynoszącym 30 dni,
- realizowanie strategii finansowania,
- pozyskiwanie depozytów o możliwie długich terminach wymagalności, tak aby bank mógł otwierać po stronie aktywnej pozycje o dłuższym horyzoncie czasowym,
- utrzymywanie wymogu pokrycia płynności (wskaźnika LCR) oraz stabilnego finansowania (wskaźnika NSFR) przynajmniej na poziomie określonym w planie naprawy jako poziom ostrzegawczy,
- zapewnienie globalnej wypłacalności banku, oznaczającej posiadanie skumulowanej luki płynności na poziomie nieujemnym,
- dywersyfikacja źródeł finansowania poprzez ograniczenie udziału środków dużych deponentów,
- dążenie do podnoszenia stabilnych źródeł finansowania głównie poprzez pozyskiwanie środków od gospodarstw domowych,
- identyfikacja wszelkich zagrożeń związanych z utratą płynności, w zależności od stwierdzonego charakteru zagrożenia postępowanie według procedur awaryjnych określonych w obowiązującej w Banku procedurze zarządzania ryzykiem płynności.

## **VII. Ujawnienie informacji na podstawie Rekomendacji Z KNF**

W niniejszej części Informacji Bank ujawnia informacje dotyczące:

- 1) Przyjętej w Banku polityki zarządzania konfliktami interesów, istotnych zidentyfikowanych i potencjalnych konfliktów interesów oraz sposobu nimi zarządzania, zgodnie z Rekomendacją Z nr 13.6;
- 2) Określonego w zasadach wynagradzania w Banku, maksymalnego stosunku średniego całkowitego wynagrodzenia brutto członków Zarządu w okresie rocznym do średniego

całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników banku w okresie rocznym, zgodnie z Rekomendacją Z nr 30.1.

#### **1. Zarządzanie konfliktami interesów**

Zarząd Banku opracował, zatwierdził oraz wprowadził w życie politykę zarządzania konfliktami interesów. Polityka dotyczy zarówno zaistniałych, jaki i potencjalnych konfliktów interesów, określa relacje i zdarzenia, w których mogą wystąpić konflikty interesów oraz wskazuje, jak należy zarządzać takimi konfliktami.

Polityka obejmuje w szczególności relacje, umowy i transakcje z podmiotami powiązanymi, oraz między bankiem, a:

- Klientami,
- Udziałowcami,
- Członkami Rady Nadzorczej i Zarządu,
- Pracownikami,
- Istotnymi dostawcami lub partnerami biznesowymi.

Bank określił kryteria dotyczące identyfikacji transakcji z podmiotami powiązanymi.

Polityka zarządzania konfliktem interesów dotyczy następujących obszarów:

- Sposobów identyfikacji konfliktów interesów,
- Mechanizmów kontrolnych służących zapobieganiu konfliktów interesów i minimalizowaniu ryzyka ich występowania,
- Monitorowania konfliktów interesów,
- Raportowania o konfliktach interesów.

Bank określił zasady rozwiązywania konfliktów interesów wynikających z istnienia relacji pozasłużbowych (w tym pokrewieństwa) pomiędzy członkami Rady Nadzorczej lub Zarządu oraz pozostałymi pracownikami banku. W szczególności Bank nie dopuszcza do sytuacji, w których istniejące relacje między pracownikami wpływałyby na niezależność ich decyzji lub osądu. Polityka nie zezwala na pełnienie dodatkowych funkcji przez członków Zarządu oraz osoby pełniące kluczowe funkcje w Banku w podmiocie zależnym lub innym podmiocie należącym do grupy, jeżeli mogłoby to negatywnie wpłynąć na efektywność wykonywanych obowiązków w Banku, w tym powodowałoby powstanie konfliktów interesów osłabiających niezależność osądu wobec funkcji pełnionej w Banku.

**2. Maksymalny stosunek średniego całkowitego wynagrodzenia brutto Członków Zarządu w okresie rocznym do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników Banku w okresie rocznym**

Bank ustalił w „Polityce wynagradzania w Banku Spółdzielczym w Pińczowie”, zatwierdzonym Uchwałą nr 4/5/XII/2021 Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Pińczowie z dnia 28.12.2021 r., maksymalny stosunek średniego całkowitego wynagrodzenia brutto członków Zarządu w okresie rocznym do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników w okresie rocznym na poziomie maksymalnie 400%.

Stosunek ten został ustalony na poziomie umożliwiającym skuteczne wykonywanie zadań przez pracowników Banku, z uwzględnieniem potrzeby ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem i ma zastosowanie począwszy od 01.01.2022 r.

**VIII. Opis systemu kontroli wewnętrznej**

Funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej są zorganizowane na trzech, niezależnych i wzajemnie uzupełniających się liniach obrony (poziomach).

1. Na pierwszą linię obrony składa się operacyjne zarządzanie ryzykiem powstałym w związku z działalnością prowadzoną przez Bank.
2. Na drugą linię obrony składa się:
  - 1) zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powołanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych, niezależnie od operacyjnego zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie,
  - 2) komórka do spraw zgodności,
  - 3) niezależna komórka kontroli wewnętrznej/ ds. testowania pionowego.
3. Trzecią linię obrony stanowi audyt wewnętrzny realizowany przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.
4. Na wszystkich trzech poziomach, w ramach systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, pracownicy Banku w ramach realizowanych czynności odpowiednio stosują mechanizmy kontrolne lub niezależnie monitorują (poziomo lub pionowo) przestrzeganie mechanizmów kontrolnych.

Poszczególne linie obrony, w ramach systemu kontroli wewnętrznej są odpowiedzialne za:

1. Pierwsza linia obrony – projektowanie i zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych, w szczególności w procesach biznesowych funkcjonujących w Banku oraz zgodności postępowania z regulacjami.
2. Druga linia obrony:

- 1) monitorowanie bieżące przyjętych mechanizmów kontrolnych,
  - 2) przeprowadzanie pionowych testów mechanizmów kontrolnych,
  - 3) ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontrolnych,
  - 4) matrycę funkcji kontroli,
  - 5) prowadzenie rejestru nieprawidłowości znaczących i krytycznych,
  - 6) raportowanie znaczących i krytycznych nieprawidłowości.
3. Trzecia linia obrony odpowiedzialna jest za badanie oraz ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontroli i niezależnego monitorowania ich przestrzegania odpowiednio w ramach pierwszej i drugiej linii obrony, zarówno w odniesieniu do systemu zarządzania ryzykiem, jak i systemu kontroli wewnętrznej.

W Banku zapewniona jest niezależność monitorowania pionowego poprzez jednoznaczne wyodrębnienie linii obrony oraz niezależność monitorowania poziomego poprzez rozdzielenie zadań dotyczących stosowania danego mechanizmu kontrolnego i niezależnego monitorowania jego przestrzegania w ramach danej linii.

Za monitorowanie poziome (weryfikacja bieżąca, testowanie) w ramach danej linii odpowiedzialni są wyznaczeni pracownicy, w tym kierownicy jednostek/komórek organizacyjnych.

Za monitorowanie pionowe pierwszej linii obrony przez drugą linię obrony odpowiada komórka kontroli wewnętrznej oraz komórka do spraw zgodności.

#### IX. Informacja o powołaniu komitetu do spraw wynagrodzeń

Bank nie spełnia żadnego z warunków Banku istotnego określonego w art. 4 ust.1 pkt. 35 Prawa Bankowego w związku z tym nie został powołany komitet do spraw wynagrodzeń, o którym mowa w art. 9cb ust. 1 Prawo Bankowe.

Sporządził:

Główny Księgowy Bogumiła Cedro .....

GŁÓWNY KSIĘGOWY  
Banku Spółdzielczego  
*B. Cedro*  
mgr Bogumiła Cedro

Zweryfikował:

Komórka ds. zgodności Wojciech Kurczyna.....

St. INSPEKTOR  
*W. Kurczyna*  
inż. Wojciech Kurczyna

Przyjęto na posiedzeniu Zarządu w dniu 24.05.2023 r.

Zatwierdzono na posiedzeniu Rady Nadzorczej w dniu 29.05.2023 r.

## Oświadczenie Zarządu Banku Spółdzielczego w Pińczowie

Zarząd Banku Spółdzielczego w Pińczowie niniejszym oświadcza, że ustalenia opisane w Informacji o charakterze ilościowym i jakościowym dotyczącej adekwatności kapitałowej Banku Spółdzielczego w Pińczowie oraz inne informacje podlegające ogłoszeniu według stanu na dzień 31.12.2022 roku są adekwatne do stanu faktycznego, a stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu ryzyka i strategii działania Banku.

Zarząd Banku Spółdzielczego w Pińczowie

PREZES ZARZĄDU  
Banku Spółdzielczego

*mgr inż. Jakub Madej*

Prezes Zarządu – Jakub Madej.....

WICEPREZES ZARZĄDU  
Banku Spółdzielczego

*mgr Bogumiła Cedro*

Wiceprezes Zarządu – Bogumiła Cedro.....

WICEPREZES ZARZĄDU  
Banku Spółdzielczego

*Anna Kurczyna*

Wiceprezes Zarządu – Anna Kurczyna.....

Pińczów, dnia 24.05.2023 r.

(

(